UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Ambrosius Calepi/||nus Bergomates: professor de||uotus ordinis Eremitarum sancti Au/||gustini: Dictionum latinarum e greco || pariter diriuantiu[m]: earu[n]de[m]q[ue] interpre/||tationu[m] collector ...

Calepino, Ambrogio

[Wien], 1512

VD16 VD16 C 227

E Ante B

urn:nbn:de:hbz:466:1-97871

Visual Library

difficile aut impoſſibile ſignificat.

Dyſcolus pe.cor.difficilis malus vel ſiue pernicioſus: ex Δυσ: et κελομαι iubeo: ita vt dyſcolus dicatur cui difficulter iubetur. Dyoſcolia: difficultas.

Dyſenteria: dici pōt inteſtinorum exulceratio: ex Δυσ quod malū denotat: et εντερον inteſtinū. Et latine Tormina/auctore Celſo dicunt. Vide i dictione Tormina.

Dyſuria et Strāguiria: difficultas vrine dicitur. Que vt Galenus inquit: fit ex veſice paſſionibus vrinā ſupprimens. Quod quidē ſine calculis et inflāmatiōe nō pōt accidere. Hoc Cato ſignificat cū ait: Quibus egre lotiū it.

Dyſphylus penult.corre.quaſi malus amicus. Iuue. Non eſt romano cuiq̄ locus hic vbi regnat prothogenes aliquis vel dyſphilus.

Dyſpepſia: difficilis concoctio.

Dyſpnea: ſpirandi difficultas. Docet Hippocrates in Aphoriſmis: in ſenectute ſtrangurias/dyſpneas/dyſurias/ caceſias eſſe frequentes. Δυσ εστι μοριον κακωσ και πνεω καιπνοη.

E Et Ex prepoſitiōes

ſunt: que et ſeparant et cōponunt. Separate inquā tpales ſūt: vt Ex illo celebratus honos. Nō locales: vt E celo. Nō ponuntur pro a vel ab: vt Audiui e patre me. Modo ſignificant pro vel ad: vt Ex dignitate et vſu/ex vtilitate: hoc eſt pro dignitate vel ad dignitatem. E republica pro republica. Modo ſcḋm: vt Ex Platonis ſentētia: id eſt ſcḋm Platonis ſententiā/ſiue pro Platonis ſententia. Nō in. Cice. E renibus laborabat.i.morbū patiebatur in renibus. Cōpoſite quandoq̄ priuationem indicant: vt Elinguis/exanguis. Quādoq̄ vehementiā vel perfectionem: vt Eludo/exoro. Quandoq̄ extra: vt Educo/Excludo. Cōponitur autem E cum b. vt Ebibo. D. vt Educo. G. vt Egredior. I. vt Eiicio. L. vt Eludo. M. vt Emitto. N. vt Enitor. R. vt Erigo. V. vt Euebo. Ex vero componitur cū A. vt Exaudio. C. vt Excurro. E. vt Exeo. F. vt Efficio. O. vt Exoleo. P. vt Expello. Q. vt Exquiro. S. vt Exequor. T. vt Extēdo. V. vt Exuro. Verū quando poſt ex ſequitur f. mutatur x in f. vt Effundo. Cum vero ſequitur x. abiiciatur ſ. vt Exequor et exicco. In aliis integra manet.

E Ante A

Eantes: nomen proprium hiſtorici Cizyceni: qui fuit etate qua Pygmalion in oriente regnabat.

Ear latine: ver. A quo Earinus: vernus.

Eatenus penult.correp. ſignificat vſq̄ eo: vel ad eum modum. Cui reſpōdet Quatenus: vſq̄quo. Hieronymus. Quia et ſi in ſanctis patribus et prophetis gratia fuiſſe creditur: nō tamen eatenus plena. Sue. in Tyber. Ac primo eatenus interueniebat ne quid perperam fieret.

E Ante B

Ebenus vel Ebenum penult.corre. nomen grecum: et Arabicanus dicitur: Lignum nigrum eſt/ ſolidum/ pulchrum/aptumq̄ ocularibus medicinis. Hec arbor naſcitur in India: que ceſa dureſcit in lapidē: vriturq̄ odore iucundo. Virgil. lib. ii. Geor. Sola India nigrū fert ebenū. Aetius amelinus ita ſcribit. εβενοσ ξυλον ισ τωρ ισ χυλον αναλυομενον ρυπτικησ και λεπτομερουσ εστι δυναμεωσ οθεν και τα ταισ κοραισ επισκοτουντα πεπιστευ ται ρυπτειν ταισ τε αλλαισ οφθαλμικαισ μιγνυται δυναμεσιν.

Ebrius et Ebria: a bria quod eſt vas vinarium. Eſt enim ebrius: qui nimio potu alienatus eſt mente. Cuius cōtrarium eſt ſobrius: quaſi ſine ebrietate: qui in cibo et potu temperans eſt: et qui nō eſt actu ebrius. Vn̄ nō ſobrius pro ebrio ſumitur. Mar. Et nō ſobria verba ſubnotaſti. Hinc Ebrietas: quam Cato dicebat nihil aliud eſſe q̄ inſaniā voluntariā. Interdū ebrius ponitur pro pleno et abundanti. Plau. Facite mihi cena vt ebria ſit: id eſt abundās et opipare parata. Ebrioſus: qui ſepe fit ebrius. A quo ebrioſitas. Huius contrariū eſt Sobrioſus: ſobrietatis affectator: quo vſus eſt Cyprianus. Inter ebrium et ebrioſum hoc intereſt. Nā poteſt qui ebrius eſt tum primū eſſe: nec habere hoc vitiū: et qui ebrioſus eſt/ſepe extra ebrietatē eſſe. Sic ebrietas ab ebrioſitate ſeiūgitur/q̄ alterū affectionis ſit/alterum habitus.

Ebrio as. ebrium facio. Vnde et inebrio: verba actiua. Hiero. lib. ii. Regū. Et inebriauit eū. Plau. in Aul. Nō ebriatus ſomno ſanari ſolet. Aliqn̄ ebriari ſeu inebriari ſumitur pro impleri/ſeu q̄ſi ſatiari: vt apud Apoſtolū. Nolite inebriari vino in quo eſt luxuria.

Ebriulo as. pe. cor. ebriū facio. Sunt tn̄ qui hec aſpirent ab hauriēdo potu illa deducentes.

Ebron: mons Paleſtinorum: haud longe a Gaça Syrie ciuitate.

Ebur et ebor: vtroq̄ modo dicitur pro elephāti dēte: quaſi e barrho.i.elephāto. Hora. Quid tibi vis mulier nigris digniſſima barrhis.

Eburneus a.um. quod eſt ex ebore: aut quo inſtar eboris album eſt: fit Eburnea facies. Ouidius libro. iii. Metam. Impubeſq̄ genas/ et eburnea colla decuſq̄. Grece. ελεφαντινοσ.

Eburnus a.um. idē quod Eburneus. Tibu. Hāc primū veniens plectro modulatus eburno. Luc. li. ii. Legitimeq̄ faces gradibuſq̄ accliuis eburnis.

Eboreus a.um. ab Ebor fit: ſicut a marmor marmoreus. Eburneus vero et eburnus ab Ebur. Et ſignificat quod ē ex ſolido ebore. Quint. lib. vi. Cū in triūpho Ceſaris eborea oppida eſſent trāſlata.

Eboratus ta. tum. quod extrinſecus ex ebore ē. Quod et eburatum dicitur. Plautus in Perſa. Lectos eburatos auratos.

Ebudes: inſule ſunt quinq̄ numero in oceano britānico anguſto freto diuiſe: cuius incole (vt ſcribit Solinus) lacte ſolū et piſcibus vitā agunt.

Ebulū: herba eſt faciēs baccas i ſilitudinē ſambuci. Columel. libro ſecūdo. Sed citra hoc experimentū multa ſunt que et dulcē terrā et frumentis habilē ſignificent: vt iūcus et calamus/gramē et trifoliū/ebulū/rubi/pruni ſilueſtres/et alia complura. Idē. Et rutilas ebuli creat vuida baccas. Legitur et ebulus.

Ebullo las. erūpo/crepo. Tractū a bulla que eſtiuo tpe ex aq̄ pluuia fingitur in ſpeciē pile: et facile rūpitur. Perſius. O ſi ebullet patrui preclarū funus.

Eburones: populi gallie qui per fraudē multos ex Ceſaris exercitu trucidarunt.

Ebuſus: inſula que cuniculos non habet. Pōpo. Ebuſus aialiū que nocēt adeo expers: vt ne ea quidē que de agreſtibus mitia ſunt generet/aut inuecta ſuſtineat.

E Ante C

Ecbatana numero plurali: penult. correp. metropolis eſt Medie: vel vt quidā exiſtimant: regionis magne nomen. Eſt et Ecbatana vrbs in Syria: que Epiphania quādoq̄ vocata fuit: ac per g. etiā ſcribi poſſe quidam teſtātur Egbatana.

Ecbaſis penul. cor. latine dici poteſt excurſus. Nā cōponitur ab εκ et βαδισμα και αλλα εκτουβαινω: quod eſt egreſſus: vt Virg. li. i. Geor. deſcribēs tempeſtatē precauendā a ruſticis.

Ecce aduerbium demonſtrandi: quod apud Virgiliū